

year ending 31st day of March, 1974 in respect of Demand No. 45, 'Capital Outlay on Irrigation etc. (Commercial)'.

9. That a further sum not exceeding Rs. 500 be granted out of the Consolidated Fund of the State to defray the charges which will come in course of payment during the year ending 31st day of March, 1974 in respect of Demand No. 54, 'Advances and Loans'.

Half an Hour Discussion arising out of replies started to Qn. No. 109 amended on 5-9-73.

re: Krishna Dairy Co-operative Society, Hulkoti.

MADAM SPEAKER.— Sriyuths: J. L. Kabade, Kagodu Timmappa and N. Basavaiah to raise half-an-hour discussion on matters arising out of answers to Starred Question No. 58 (109) of 6th list regarding Krishna Dairy Co-operative Society, Hulkoti.

†ಶ್ರೀ ಜೆ. ಎಲ್. ಕಬಾಡಿ.— (ಬಳ್ಳೊಳೆ) ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಹುಲಕೋಟಿಯ ಕೃಷ್ಣ ಸಹಕಾರಿ ಹೈನುಕೇಂದ್ರದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಸಿಕ್ಕದೆ ಹೋದುದರಿಂದ ಅರ್ಧ ಘಂಟೆಯ ಚರ್ಚೆಗೆ ಈ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಂಘವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ೧೯೭೧ ರಲ್ಲಿ ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರ ಮಾಡಿತ್ತು. ಅದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಹಾಕಿತ್ತು. ಅಮೇಲೆ ಕೆಲವು ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡರು. ಅದನ್ನು ಈ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ನಂತರ ಅದಕ್ಕೆ ವರ್ಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಎಸ್ಸಿಮೇಟಿ ವಗೈರೆ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರಿ ಯಾರು ಹೋಗಿದ್ದರು, ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಖರೀದಿ ಮಾಡಲು ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಚುಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿದ್ದರೇ ಎಂಬುದೇ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಹಣ ಪೇರು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಾಕಿರುವುದು, ಎನ್ ಸಿ ಡಿ ಸಿ ಹಣ ಹಾಕಿರುವುದು ನೋಡಿದರೆ ಸರಕಾರದ ಹಣ ಪೋಲಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಮಾಡಿರುವುದಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ೧೯೭೧ ರಲ್ಲಿ ಈ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದ ನಂತರ ಅಡುಗೆ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಸಂಘದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ಕೇಳಿದಾಗ ಕೊಟ್ಟ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರ ನೋಡಿದರೆ ಹಾಗು ಮಾಹಿತಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರದ ನೆಲದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಸರಕಾರದ ಹಣ ಹೇಗೆ ದೋಚಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ಲಾನ ಮಾಡಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಗದಗಿನ ಕೆ ಸಿ ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಕರೆಂಟಿ ಅಕೌಂಟಿನಲ್ಲಿ ೩, ೬೮, ೦೮೧-೫೦ ರೂಪಾಯಿ, ಧಾರವಾಡದ ಕೆ ಸಿ ಸಿ ಬ್ಯಾಂಕಿನ ಎಸ್ ಬಿ ಅಕೌಂಟಿನಲ್ಲಿ ೮೧೫೦೦ ರೂಪಾಯಿ

ಇಟ್ಟಿದ್ದು ರಿಸರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಲು ಬಂದಾಗ ಈ ಹಣ ತೋರಿಸಿ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಜಮೆ ಮಾಡುವುದು ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ ಈ ಸಂಘ ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಕೃಷ್ಣ ಡೈರಿಯ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಹಣ ಮರ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅವ್ಯವಹಾರ ನೋಡಿ ಸರಿಯಾದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ಪೆರು ಬಂಡವಾಳ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಹಾಕಿದ್ದಾರೆ, ಎಂಟ್ರಿನಸ್ ಫೀ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಆಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಪೇರ ಹೋಲ್ಡರೂ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿನ ಪ್ರಕಾರ ಎಂಟ್ರಿನಸ್ ಫೀ ಕೊಡಬೇಕು. ಒಂದು ಲಕ್ಷದ ೨ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಪೇರು ಬಂಡವಾಳ ವಿರುವಾಗ ಎಂಟ್ರಿನಸ್ ಫೀ ೨೫೦ ರೂಪಾಯಿ ಮಾತ್ರ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ. ಏಕೆ ಹೀಗಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ವಿನಂತಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಅದಲ್ಲದೆ ಅಲ್ಲಿನ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯವರೆಗೂ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು? ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಅಡಿಟ್ಟಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳು ಮೂರು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಹೀಗೆ ಅಡಿಟ್ಟಿಲ್ಲದೆ ಬಿಡಬಹುದೇ? ಹಾಗಾದರೆ ಆ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡತಕ್ಕ ಅಸಿಸ್ಟಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ದೆವುಟಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರೂ ಮತ್ತು ಜಾಯಿಂಟ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಅವರು ಏನು ಖದ್ಯೋಗ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ? ಈಗಲಾದರೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರದ ಲೆಕ್ಕಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಆಡಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಂಕರದವರು ನಿರ್ದೇಶನ ನೀಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ರಿಜರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿ ನಿಂದ ಶಿಬ್ಬಂದಿಯವರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವರು ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರದ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಯಾರು ಯಾರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ, ಅವರ ಸ್ಥಾನಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಪರದಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರು ಆಗಲಾದರೂ ಈ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಈಗಿನ ಕೃಷಿಮಂತ್ರಿಗಳು ಅವ್ಯವಹಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದು ಖಡಾಖಂಡಿತವಾಗಿ ಬೇಕಿಗೆ ಒರುತ್ತದೆಂದು ನಾನು ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ ಈ ಸದನದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ. ಹಿಂದೆಯೇ ರಿಜರ್ವ ಬ್ಯಾಂಕಿನವರು ಇವರು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿರತಕ್ಕ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಇನ್‌ಸ್ಟೆಕ್ಷನ್ ಮಾಡಿದ ಶಿಬ್ಬಂದಿ ವರ್ಗಕ್ಕಿಲ್ಲಾ ಇವರು ಒಳ್ಳೇ ಊಟ ತಿಂಡಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರು ಅತ್ತ ಹೋದ ಕೂಡಲೆ ಒಂದು ಕಡಿ ಇನ್‌ವೆಸ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದ ಹಣವನ್ನು ಬೇರೊಂದು ಬ್ಯಾಂಕಿಗೆ ಹಾಕಿ ಅಲ್ಲಿ ಏನೇನೋ ಅಕ್ರಮಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಹೀಗೆ ಹಣವನ್ನು ದುರ್ವಿನಿಯೋಗ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿಮಂತ್ರಿಗಳದು ಎತ್ತಿದ ಕೈ; ಮತ್ತು ಪಳಗಿದ ಕೈ ಸಹಾ ಆಗಿದೆ. ಆ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದವರು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರವಾಗಿ ಆ ಹುಲಕೋಟಿ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರದ ಚೀಫ್ ಪ್ರಮುಖರ್ ಯಾರೆಂದು

ಕೇಳಿದ್ದಕ್ಕೆ ಬಿಂಕದಕಟ್ಟಿ ಎಂ. ವಿ. ಮೂಲಿನುನೆ ಅವರೆಂದು ಏನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ ಅವರು ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ತೀರಾ ಹತ್ತಿರದ ಸಂಬಂಧಿಗಳು. ಇನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಡೈರೆಕ್ಟರುಗಳು, ಇತರೇ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಿರತಕ್ಕವೆಲ್ಲಾ ಇವರ ಅಧ್ಯಕ್ಷನ ಅಥವಾ ತಮ್ಮನ ಮಕ್ಕಳು ಹೀಗೆ ಒಂದೇ ಮನೆತನದವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂಬ ಈ ಒಂದು ಸೋಗನ್ನು ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣ ಎತ್ತಲಿಕ್ಕೆ ಈ ನಾಟಕ ಆಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ದಿನಸ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಬಡವರನ್ನು ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಬಡವರನ್ನು ಇಷ್ಟು ಬಡವರನ್ನಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನು ಮತ್ತಿಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರನ್ನಾಗಿಯೂ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ದಿನಸ ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮನೆತನದವರು ಒಂದೇ ಜಾತಿಯವರು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಹಣವನ್ನೆತ್ತಿ ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆ ಬಡವರು ಹೇಗೆ ಉದ್ಧಾರವಾಗುತ್ತಾರೆ? ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹವಾಗಿಯೂ ಬಡವರಿಗೆ ಉದ್ಧಾರ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬ ಆಸೆ ಇದ್ದರೆ ಏನು ಈ ದಿನಸ ಹುಲಕೋಟೆಯ ಹಾಲಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಕೇವಲ ಒಂದು ಮನೆತನದವರ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಜಾತಿಯವರ ಕೈಲಿದೆ ಅದನ್ನು ಕಿತ್ತುಹಾಕಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಎಲ್ಲ ಜಾತಿಗಳವರೂ ಇರುವಂತೆ ಷೇರುಗಳನ್ನು ಏಡೆದು ಅಲ್ಲಿಯ ಅವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಕೂಡಲೆ ತಪ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಮೂಲಕ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ ಇಷ್ಟನ್ನು ಹೇಳಿ ನಾನು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಸ್ವ (ಸಾಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮುಖ್ಯ ಆಸಾದನೆ ಇಷ್ಟೇ : ಆ ಘನಪಾಡ ಅಲ್ಲಿಯ ಹುಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಈ ದಿನಸ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಾಗಿರತಕ್ಕ ಏನು ಒಂದು ಹಾಲಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಇದೆ ಅದು ಹಾಗೆ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುನ್ನ ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ಖಾಸಗಿ ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಒಬ್ಬ ಮುದ್ದು ಪಾಲುದಾರರಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಆ ಸಂಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ತುಂಬಾ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳು ನಡೆದು ಅದು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹೇಗೆ ತುಂಬಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂಬ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಆಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆಗ ಅವರು ಈ ಒಂದು ತಂತ್ರವನ್ನು ಹುಡುಕಿ ಆ ಹಿಂದೆ ಖಾಸಗಿಯಾಗಿದ್ದ ಹಾಲಿನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ಅದನ್ನು ರಿಜಿಸ್ಟ್ರರ ಮಾಡಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಹುಲಕೋಟೆ ಕೃಷ್ಣ ಸಹಕಾರ ಹೈನು ಕೇಂದ್ರ ಎಂಬುದಾಗಿ ನೆಪರಿಟ್ಟರು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಇದ್ದ ಖಾಸಗೀ ಕೃಷ್ಣಾ ಡೈರಿಯನ್ನು ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಕೇಂದ್ರವನ್ನಾಗಿ ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಅಲ್ಲಿದ್ದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬಾರದ ಹಳೇ ಮಷಿನ್‌ರಿಗಳೇನಿದ್ದವು ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಕೊಳ್ಳತಕ್ಕ ಅಗತ್ಯವೊಂದನ್ನು ತಂದು ಆ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಬೆಲೆ ಕಟ್ಟತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರಾಗಿರತಕ್ಕ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಆ ವ್ಯವಹಾರ

ದಲ್ಲಿ ಬೀರಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಇವರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿದೆ. ಆದುದರಿಂದಲೇ ಆ ಸಾಮಾನ್ಯರ
ಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಒಂದಕ್ಕೊಂದರಷ್ಟು ಕಟ್ಟಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ಸಹಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ
ವರ್ಗಾಯಿಸಿ ತನ್ನೊಲಕ ಅಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿದ್ದ ನಷ್ಟವನ್ನು ಸರಿಗಟ್ಟಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.
ಇದು ತೀರಾ ಅಕ್ರಮ, ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗ.

ಶ್ರೀ ಕೆ ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ (ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಸಚಿವರು).—
ನಾನು ಈ ಸದನಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನಾಗದೆ ಇದ್ದಾಗ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಯಾಗು
ವುದಕ್ಕೂ ಮೊದಲು ಏನು ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಾಗಿವೆ ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆ ಕಾರ್ಯ
ಗಳನ್ನು ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದುಕೊಂಡು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ ಎನ್ನುತಕ್ಕ ಆಪಾದನೆಗಳಲ್ಲಿ ಸತ್ಯಾಂಶ
ವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇರಲಿ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮಾನವೀಯತೆಯಾದರೂ ಇರುವುದು ಬೇಡವೇ ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ಶಿವಪ್ಪ.—ಹಿಂದೆ ಆ ಹುಲಕೋಟೆಯಲ್ಲ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್.
ಪಾಟೀಲರು ಒಂದು ಖಾಸಗೀ ಕೃಷ್ಣ ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರೆಂಬುದು
ಸುಳ್ಳೇ ? ಅದು ತುಂಬಾ ನಷ್ಟ ಹೊಂದಿ ಇನ್ನೇನು ಅದನ್ನು ಮುಚ್ಚಬೇಕೆಂಬ
ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗಿರಲಿಲ್ಲವೇ ? ಅಂಥ ವೇಳೆಯಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಇವರು ಒಂದು ಸಹಕಾರ
ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಪರಿವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಅದರಲ್ಲಿದ್ದ ಹಳ್ಳಿ ಯಂತ್ರ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು
ಒಂದಕ್ಕೊಂದರಂತೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಆ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು
ಳ ಲಕ್ಷ್ಯ ಸಾಮಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೇ ? ಈ ದಿವಸ ಆ
ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಆಸ್ಪು ಬೆಲೆ ಬಾಳುತ್ತವೆಯೇ ? ಹಾಗೆ ಬೆಲೆ ಬಾರದ ಸಾಮಾನ್ಯ
ಗಳನ್ನು ಲಾಭಕ್ಕೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಇವರ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪವಿಲ್ಲದೆ ಆದು
ಹಾಗೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ? ಸರ್ಕಾರದವರು ಆ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಕೊಳ್ಳ
ತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅರಿತ ತಪ್ಪರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದ್ದರೂ ಅವರ
ಮೇಲೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರು ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.
ಹಾಗೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲು ಆ ಸಾಮಾನ್ಯರನ್ನು ಒಂದು ಬಹಿರಂಗ ಹರಾಜ
ನಡೆಸಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇವರು ಬಿಡ್ ಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ
ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ? ಈ ಬಗ್ಗೆ
ಸೂಕ್ತ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕೆಂದು ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಹೊರಗೆಡವಬೇಕೆಂದೂ
ಕೇಳಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎನ್. ಬಸವಯ್ಯ (ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ,
ನಾನು ಅಂದಾಜ ಸಮಿತಿಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನಾಗಿ ಆ ಹುಲಕೋಟೆಗೆ ಹೋಗಿ
ದ್ದಾಗ ಈ ಹಾಲಿನ ಡೈರಿಯನ್ನೂ ಸಹಾ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬಂದೆ. ಅಲ್ಲಿ ನಿಜ
ವಾಗಿಯೂ ಆ ಹರಡುತ್ತಿರುವ ಕೈಗಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕ ಚಟುವಟಿಕೆ
ಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಹಳ ಅನಂದವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲಾ
ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಕೃಷ್ಣ ಹಾಲಿನ ಸಹಕಾರಿ ಡೈರಿಯ ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಬಂದಾಗ ಬಿಕೋ
ಆಗಿಸುತ್ತಿದೆ. ಅದೇನೋ ಗಾಡೆ ಹೇಳುತ್ತಾರಲ್ಲ ರೂಪಿಲ್ಲ ಚೆಲುವಿಲ್ಲದಿದ್ದರೂ

ಸುಂದರಂ ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಅನ್ನುವಂತೆಯೂ ದುಡ್ಡಿಲ್ಲ ಕಾಸ್ತಿದಿದ್ದರೂ ಸಂಪತ್ತಯ್ಯಂಗಾರ ಅನ್ನುವಂತೆ ಈ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಹಾಲಿನ ವಾಸನೆ ಸಹಿತ ಇಲ್ಲ ದಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಒಂದು ಹಾಲಿನ ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಹಾಲೂ ಇಲ್ಲ ಏನೂ ಇಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಕತ್ತಿ ಸಹಿತ ತಿರುಗಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಖಾಸಗಿ ಜನರು ಮಾಡತಕ್ಕ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಲಾಭದಲ್ಲಿ ನಡೆದರೆ ಸರ್ಕಾರಿ ತರ್ಪಿನಿಂದ ನಡೆಯತಕ್ಕವು ನಷ್ಟದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆಂಬ ಒಂದು ಭಾವನೆ ಜನರಲ್ಲಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಈ ಕೃಷಿಸಚಿವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿ ಇಲ್ಲವೇ ಮುಖ್ಯ ಪಾಲುದಾರರಾಗಿದ್ದಾಗ ನಡೆಸಿದ ಅವ್ಯವಹಾರಗಳ ದೆಸೆಯಿಂದ ಭಾರಿ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಆ ಹಿಂದಿನ ಕೃಷ್ಣ ಹಾಲಿನ ಡೈರಿ ತುತ್ತಾಗಿತ್ತು. ಅದನ್ನು ಇವರು ಇಲ್ಲಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ನಷ್ಟ ಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕೆ ಕಡಿಮೆ ಬೆಲೆಯ ಸಾಮಾನುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆಗೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿಸಿ ಆ ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯ ನಷ್ಟವನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಅಧಿಕಾರದ ದುರುಪಯೋಗ ಎಂಬುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಸಂಶಯ ಎಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ (ಆರಣ್ಯ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಶಾಖೆಗಳ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಾನು ಕೆಚ್ಚು ಹೊತ್ತು ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷಗಳ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನೆತ್ತಿ ಮೈಯಕ್ರಿಕವಾದ ಆಪಾದನೆಗಳನ್ನು ನನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಎರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ವಿಚಾರಗಳೇನೇ ಬರಲಿ ಈ ಕೃಷಿಸಚಿವರ ಹೆಸರನ್ನು ಎತ್ತುವುದೊಂದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿ ಬಂದಿದೆ.

ಅವರು ಎತ್ತಿದ ಪಾಯಿಂಟಿಗೆ ನಾನು ಉತ್ತರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನು ಕೃಷಿ ಸಚಿವನಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಆ ಸಂಘಗಳು ಹುಟ್ಟಿದ್ದವು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೇಳುವಾಗ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಅವರ ಆತ್ಮವನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಕೊಂಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಬಹಳ ಜಿನ್ನಾಗಿ ಇರುತ್ತಿತ್ತು. ಆ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ಬರಿದನಗಳನ್ನು ಸಾಕುವುದು ಒಂದೇ ಕೆಲಸವೆಂದು ಸದಸ್ಯರು ಪರಿಗಣಿಸಿದ್ದರೆ ಅದು ತಪ್ಪು. ಇಡೀ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಡೈರಿ ಆಗಬೇಕು ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಹಾಲಿನ ತೊಂದರೆ ಬಗೆಹರಿಯದೇಕು ಎಂಬ ಬುದ್ಧೇಶವಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದರು. ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಆಡಳಿತವಿದ್ದಾಗ ಈ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದ್ದರು. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದಿದೆ. ಟೆಂಡರ್ ಕರೆದನಂತರ ಮುಷ್ಕರವು ಬಗ್ಗೆ ಡೀಲ ಮಾಡಿದರೇ ಹೊರತು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಾನು ಲೆಜಿಸ್ಲೇಟಿವ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಸದಸ್ಯನಾಗಿದ್ದಾಗಲಿಗೂ ಕೂಡ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಡೀಲನ್ನು ಮಾಡಿಲ್ಲ. ಆ ಡೀಲಿಗೆ ನಾನು ಒಳಪಟ್ಟಿಲ್ಲ. ನಾನು ಯಾವ ಸಾಮಾನನ್ನು

ಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೆ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾ ಡೈರಿಯಲ್ಲಿ ನಾನೂ ಒಬ್ಬ ಪಾಲುದಾರನಾಗಿ ದ್ದುದು ನಿಜ. ನಾನು ಅಲ್ಲಿಗೆ ಸಚಿವನಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿಯೇ ನನ್ನ ಪಾಲುದಾರಿಕೆ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಂತ್ಯಮಾಡಿದೆ. ಸಂಘ ನಂತರ ಹಾನಿಯಾಗುತ್ತಾ ಬಂದು ದಿವಾಳಿಗೆ ಬಂತು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಷಿನರಿಯನ್ನು ಎರಿಕ್ಸ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಕೇವಲ ಮೂರು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಡೈರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪೆಂಸಿವೆಂಟ್ ಸಿಗುತ್ತಿವೆ. ಅಲ್ಲಿ ೨-೩ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಸವಿಸ್ತಾರವಾದ ಹೊಸ ಮೆಷನರಿಗಳನ್ನು ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಡೈರಿಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ನೋಡಿಯೂ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವನ್ನು ನೋಡಿಯೂ ಕೂಡ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಹೇಳುವುದು ಸೂಕ್ತವಲ್ಲ. ಸಾಧುವಾದುದಲ್ಲ. ಪದೇ ಪದೇ ನನ್ನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರುತ್ತಾ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಬಹಳವಾಗಿ ವಿಷಾದಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ವಿಷಯ ಬಂದಾಗಲಿಲ್ಲ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ತಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಬಹಳವಾಗಿ ನೋಯಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ತರಬೇಕೆಂದು ಇವರು ಎಷ್ಟೇ ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟರೂ ಕೂಡ ಅದು ಖಂಡಿತ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಈ ಒಂದು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಾಗಿರುವುದರಿಂದ, ಅವರು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಈ ಮೆಷನರಿಯನ್ನು ಪರ್ಚೇಜ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೆಂದಾದರೂ ಹೇಳಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅವರು ಆ ರೀತಿಯಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಹಾಗಾದರೆ ಸುಮಾರು ೩-೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮೆಷನರಿಯನ್ನು ಪರ್ಚೇಜ್ ಮಾಡಿದ ಡೇಟೆನ್ನಾದರೂ ಕೊಡಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅದು ನಾನು ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಪರ್ಚೇಜ್ ಮಾಡಿದೆ ಎಂಬುದಾಗಿ ಯಾರಾದರೂ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡಿ ತಂದುಕೊಟ್ಟರೆ, ಅದನ್ನು ನಾನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತೇನೆ. ಆಗ ಅದು ನಿಜವೋ ಅಲ್ಲವೋ ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳದೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಆಪಾದನೆಗಳು ಹೊರಿಸುವುದರಿಂದ ಏನೂ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳಲಾರೆವು. ಅವರೇ ಪಾಲುದಾರರಾಗಿದ್ದರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಅವರೇ ನಾವು ಕೇಳುವ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರ ಹೇಳಲಿ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅದರ ವ್ಯವಹಾರ ಮೊದಲೇ ಮುಗಿಸಿದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದರು.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಆ ವಿಷಯ ಸರಿಯಾಗಿ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೆ, ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳಿದ್ದನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಲಿ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ನಾನು ಈ ಸದನದ ಸದಸ್ಯನಾಗುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಇನ್ನೊಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಖಾಸಗಿ ಸಂಸ್ಥೆಯವರು ೪ ಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಷ್ಟು ಮೊತ್ತವನ್ನು ಇವರು ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಮೇಲೆ ಆ ಡೈರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರೋ ಅಥವಾ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿಯೇ ಕೊಟ್ಟರೋ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲ.—ಆ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ರೆಫರೆನ್ಸ್ ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ನೀವು ನನಗೆ ರೆಫರೆಮಾಡಿ, ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಾವು ಪರ್ಸನಲ್ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲನೇಷನ್ ಕೊಡುತ್ತೀರೋ?

Sri KAGODU THIMMAPPA.—He has volunteered himself to give a reply.

Sri K. H. PATIL.—The Hon'ble Members Sri J. L. Kabadi, and Sri Kagodu Thimmappa made a reference to me and I am not here to shut my moult.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ತಮಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಜನಾಬು ಬೇಡವೇ?

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅವರು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ನನ್ನ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳಿದರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಈ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಆ ಡೈರಿ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆಯೇ ಪಾಲುಗಾರರಾಗಿದ್ದರು.

ಅಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇದ್ದರೆ, ಅದನ್ನು ಪ್ರೊವ್ ಮಾಡಿ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಅಚ್ಚ (ಸಹಕಾರ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಸನ್ಮಾನಶೀ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಈ ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಬಹಳ ಬಹಳ ಸಾರಿ ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೊರಗಡೆ ಬರುತ್ತದೆಯೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಬೇಕಾದ ಸಂದರ್ಭ ಈಗ ಬಂದಿದೆ. ಒಂದೆ ಹಿಲ್ಲರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಯಾರೋ ಒಬ್ಬರು ಸತ್ಯಕ್ಕೆ ದೂರವಾದ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪದೇ ಪದೇ ಹೇಳುತ್ತಾ ಹೋದರೆ, ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅದು ಸತ್ಯವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈಗ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸದನದಲ್ಲಿಯೂ ಹಾಗೂ ವಿಧಾನ ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿಯೂ ಅನೇಕ ಸದಸ್ಯರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆಗ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿ ನಾನು ಸಹಕಾರ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂಥ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆ

ನೀಡಿದ್ದೇನೆ. ಆದರೆ ಬೇರೆ ಖಾಸಗೀ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಹಕ್ಕು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಅವರ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುವ ಅಗತ್ಯವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೃಷ್ಣಾ ಡೈರಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ೯.೭೪ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಅಂದಾಜಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ತಯಾರುಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅಪ್ರೂವ್ ಆಗಿಯೂ ಬಂದಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ೭ ಲಕ್ಷ ೭೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಎನ್. ಸಿ. ಡಿ. ಸಿ. ಅವರು ಬ್ಲಾಕ್ ಗ್ರಾಂಟಾಗಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಷೇರ್ ಕ್ಯಾಪಿಟಲ್ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನೂ ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡ ಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ಎರಡು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕಲೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ೬:೫ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅಂದರೆ ಅರ್ಧ ಗ್ರಾಂಟನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಹೇಗಂದರೆ, As per the pattern of assistance of Central Sector schemes of reimbursement 50 per cent of the loan amounting to Rs. 3.65 lakhs was released and 50 per cent of the Government's share capital amounting to Rs. 81,500 was sanctioned under Government Order dated 5-1-1972 and release of second instalment of 50 per cent of loan, was done. ಇಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ರಿಲೀಜ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕೊ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಸೊಸೈಟಿಯವರು ಈ ಮೆಷನರಿಗಳನ್ನು ಕೃಷ್ಣಾ ಡೈರಿಗೆ ೪ ಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಸಡೆದುಕೊಂಡರು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಯಾನಾಗ ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಅಚ್ಚ.—ಡೇಟೆ ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅವರು ಕೊಬ್ಬೇಷನ್ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಂಡಿ ಎಂದು ಫೆಬ್ರವರಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ೪ ಲಕ್ಷ ೮೫ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಎಕ್ಸ್ ಗೋಡೌನ್, ಬೊಂಬಾಯಿ. ಟ್ರಾನ್ಸ್ ಪೋರ್ಟ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಸೇಕಡ ೬ ರಿಂದ ೭ಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಎರೆಕ್ಷನ್ ಅಂಡ್ ಅದರ್ ಇನ್ ಸ್ಟಲೇಷನ್ ಚಾರ್ಜಸ್ ಸೇಕಡ ೭ ರಿಂದ ೮ರಷ್ಟು ಬರುತ್ತದೆ. ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಅದನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಎರೆಕ್ಟ್ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ೫ ಲಕ್ಷ ೫೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಾಗುತ್ತದೆಂದು ಒಂದು ಕೊಬ್ಬೇಷನ್ ಸಹ ಬಂತು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅವರು ಆ ಮೆಷನರಿ ಯನ್ನು ೪ ಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಅಲ್ಲಿನ ಧಾರವಾಡ ಡೈರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಅವರು ವ್ಯಾಲುವೇಷನ್ ಮಾಡಿ ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿ ಕೊಂಡರು.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಡೈರಿ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್ ಅವರು ಅಂದರೆ ಖಾಸಗೀ ಯವರೇ? ಅಥವಾ ಯಾರು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ನಮ್ಮ ಡೈರಿಯವರು. ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟವರೇ. ಅದರಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳುಂಟು. The Superintendent of Government Dairy, Dharwar ಅವರಿಂದ ಸರ್ವೆಕ್ಷೆ ಕೇಟ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಮೆಷನರಿ ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಜಿನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟಕ್ಕೇ ಅದನ್ನು ಅವರು ಪಡೆದುಕೊಂಡರು. ಅವರು ಟೆಕ್ನಿಕಲ್ ಮ್ಯಾನ. ಅಲ್ಲಿ ಏನಾಗಿದೆ ಯೆಂದರೆ, They wanted to start the work early. ಅವರಿಗೆ ಆ ಮೆಷನರಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಡೈರಿಯಿಂದ ಅರ್ಡರ್ ಕೊಟ್ಟಾದರೂ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಸಮಯಕ್ಕೆ ಸಿಗದೆ ಇನ್ನೂ ೯-೧೦ ತಿಂಗಳುಗಳಾದರೂ ಆಗಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಷ್ಟರೊಳಗೆ ಅದು ಸಿಗುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಮೆಷನರಿ ಡೈರಿ ಯವರು ಪಡೆದುಕೊಂಡಿದ್ದು ಅವರು ಅದನ್ನು ಜಿನ್ನಾಗಿ ಪರಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಯಾವ ಇಂಟರೆಸ್ಟ್ ಸಹ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಯಾವತ್ತು ಅದನ್ನು ತಂದುದು?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ನಾನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಇದು ಪ್ರೈವೆಟ್ ಪಾರ್ಟಿಯವರ ವಿಷಯ. ಡೈರಿ ಇಲಾಖೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಡೈರಿಕ್ಲರ್ ಅವರು ನೋಡಿ ಅದನ್ನು ಅಷ್ಟಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ೧೦ ವರ್ಷಗಳ ವರೆಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆಂದು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಅದನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ತಾರೀಖಿನಲ್ಲಿ ಸರ್ವೆಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಆಳ್ವ.—ನನಗೆ ಈಗ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಡಿಟೇಲಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಕಷ್ಟ. ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗ ಎಂದು ಅವರು ಮೊದಲೇ ಕೇಳಿದ್ದರೆ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ವಿವರಗಳು ಬೇಕೆಂದರೆ ಅವನ್ನು ತರಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತೇನೆ.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—You are expected to come with all the information here.

Sri A. SHANKARA ALVA.—I am expected to come only with this information. To say that the machinery was alright and it has been certified by the expert and has valued it at Rs. 4,80,000/-.

6-30 P. M.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಂದು ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಕೃಷಿ ಸಚಿವರು ಸಚಿವರಾದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕುಲಕ್ಷ ೮೦ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಯಂತ್ರವನ್ನು ಡೈರಿಗೆ ಕೊಂಡುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಉತ್ತರ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಯವರಿಂದ ಬರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎ ಶಂಕರ ಅಳ್ವೆ.—ಅದರ ಅಗತ್ಯವೇನೂ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಅಪಾದನೆ ಸುಳ್ಳು ಅಂದರೆ ನಾವು ಅದನ್ನು ವಾಸಸ್ಸು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ಇವರು ಸಚಿವರಾದ ಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಾನ್ಯ ಸಹಕಾರ ಸಚಿವರು ಅದನ್ನು ಯಾವ ತಾರೀಖು ಮತ್ತು ಯಾವ ದಿವಸ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಲಿ. ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟ ಹಣದ ರಶೀದಿ ತಾರೀಖು ಇದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಹೇಳಲಿ.

Sri D. B. KALMANKAR.—Once the Minister has made a statement, it should be taken as all right.

Sri A. SHANKARA ALVA.—My submission is this: We have to see whether this co-operative society has purchased any machine for a larger amount than it was actually worth, whether there was any misappropriation or undue pressure brought forth by anybody. I can understand all these things. It is a question of audit. The accounts have not been audited till now. As far as this affair is concerned, the Government of India (NC DC) has released about 2.65 lakhs. The State Government have released Rs. 81,500 towards its share capital. The society has purchased machinery worth Rs. 4.80 lakhs. The only point is whether the society was justified in purchasing this machine, whether it was prudent or whether they have tried to get any other machine for a lesser price. The society has purchased and they have installed this machine and started chilling and bottling. After the Inspector of Boilers inspects the factory will start other operations. If the Auditor finds anything wrong, in the transactions surely suitable action will be taken. As far as I could see they have taken precaution and the Superintendent of Diary has given his opinion to that effect and it is all right.

Sri KAGODU THIMMAPPA.—What is the date of purchase?

Sri A. SHANKAR ALVA.—I will give it.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಕೆ. ಎಚ್. ಪಾಟೀಲರು ಮಂತ್ರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಪರ್ಚೇಸ್ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಅಥವಾ ಮಂತ್ರಿಯಾದ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ?

Sri A. SHANKAR ALVA.—He himself has made a statement.

Sri K. H. PATIL.—Proir to my becoming the Minister it was negotiated and settled.

ಶ್ರೀ ಕಾಗೋಡು ತಿಮ್ಮಪ್ಪ.—ಸೆಟ್ಟ ವೆಂಟ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ಆಗಬಹುದು. There is a lot of difference between settltment and purchase. Actually purchase takes place the moment they make payment.

ಶ್ರೀ ಎ. ಶಂಕರ ಅಪ್ಪ.—ನಾನಾ ಕೃಷಿ ಮಂತ್ರಿಯವರು ಅದನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ಮಾಹಿತಿ ಬೇಕಾದರೂ ಕೊಡಬಹುದು.

Sri KAGODU THIMMAPPA.— Purchase means when actually payment is made.

Sri K.H. PATIL.—For the information of the hon. member I would like to answer. The hon. members are anxious to know whether the Minister for Agriculture has used undue influence to settle this purchase. I am thankful to the officers who have supplied me the information. The actual bargain was settled and purchase was completed for Rs. 4.80 lakhs on 24-2-1972 and purchased materials were supplied to the NCDC, on the basis of which the amount has been sanctioned. When some hon. members were raising objections without knowing the facts, the Hon. Minister for Co-operation stated that he would get the matter thoroughly examined. He was satisfied that the materials purchased were new ones and they were purchased much cheaper than other makes. Only after being satisfied 50% of the amount was released.

MADAM SPEAKER.—The House will now adjourn and meet tomorrow at 9 a. m.

The House adjourned at Thirty Eight Minutes past Six of the clock to meet again at Nine of the clock on Saturday 22nd September 1973.